

SLOVENSKI VESTNIK

CELOVEC
TOREK
1. AVGUST
1989

Letnik XLIV.
Štev. 56 (2479)

Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort
Klagenfurt

Poštni urad 9020
Celovec
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt

Cena: 7 šil.
3000 din.

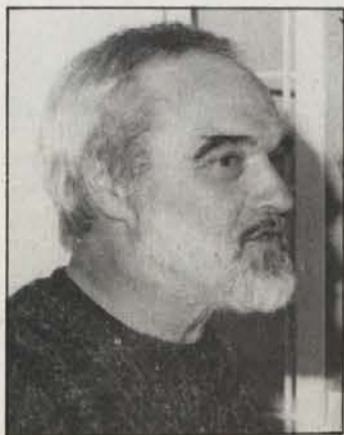
P. b. b.

SAK tokrat ni uspel

Slovenski atletski klub, ki je v zadnjih letih dvakrat dosegel četrtfinale avstrijskega nogometnega pokala, se je letos poslovil že v prvem kolu. Na domačem igrišču v Trnji vasi se je lanski drugoligaš WAC izkazal kot boljše moštvo, tako da je SAK podlegel s 3 : 4 (2 : 1). Toda ob polčasu je še vse kazalo mnogo boljše, saj je Arthur Hanser (na sliki levo) dosegel kar dva zadetka, in SAK je vodil. Toda v začetku drugega polčasa je iniciativo prevzel Wolfsberg, izkoristil tri napake obrambe, tako da Velikov zadetek v 89. minuti ni mogel več spremeniti rezultata v prid slovenskih nogometašev. Zdaj velja vsa koncentracija SAK prvenstvu, saj se letos namerava resno potegovati za naslov koroškega prvaka. Več o tekmi berite tudi na 4. strani.

Slika: Mohar

Oman doma ne bo več razstavljal

Znani likovni umetnik Valentin Oman (slika zgoraj) kot prvi uresničuje svoj protest in do nadaljnjega na Koroškem ne bo več razstavljal. Za ta korak se je odločil potem, ko je Jörg Haider postal koroški deželni glavar. S tem demonstrira tudi svoj protest proti vsebini zbornika - „Grenzland-Jahrbuch“, koroških svobodnjakov. Oman zahteva, naj se Haider od tega distancira, in dodaja, da dokler bo koroški deželni glavar človek, ki umetnike diskvalificira na raven nadležnežev, odvisnih od subvencij, nima druge možnosti kot da se umakne v notranjo emigracijo. To je Oman izjavil ob koncu minulega tedna ob otvoritvi svoje razstave v Piranu.

Kmet premalo dobi za mleko!

Prejšnji teden je avstrijsko ustavno sodišče sprejelo senzacionalen sklep v zvezi s ceno mleka, ki bo morda imel tehtne posledice in bo zagotovo zaostрил debato o vključevanju v Evropsko skupnost. Ustavno sodišče je namreč spoznalo, da vse odkupne cene mleka nasprotujejo kmetijskemu zakonu iz leta 1976, ker proizvajalcem ne krijejo proizvodnih stroškov in jim ne zagotavljajo določenega zaslužka. Cilja zakona je namreč ohranjati gospodarsko zdrave kmetije.

Povod za razpravo na ustavnem sodišču je bila pritožba Blasiusa Sabitzerja, kmeta iz Winklerna pri Straßburgu, ki je od države zahteval odškodnino za utrpelo škodo. Kmetje prejema namreč za liter mleka 4,6 šil., Sabitzerjevi stroški pa znašajo po litru 8,73 šil.

Tudi Skupnost južnokoroških kmetov zahteva, da naj družba kmetu, ki s svojim delom med drugim ohranja kulturno pokrajino (koristi pa jo turizem), plačuje pravično ceno.

ZSO: Strokovno poročilo izhodišče za naše delo!

Deželni glavar Haider je napovedal, da namerava ustanoviti neke vrste manjšinski referat, ki bi spadal neposredno pod njegovo pristojnost. Hkrati je finančni referent že sporočil, da bi bilo za tak referat letos na voljo milijon šilingov. Toda pri celotni zadevi je še precej nejasnosti.

Zato Zveza slovenskih organizacij terja takojšnjo jasno informacijo: „Prav je, da se tak referat ustanovi, vendar bo lahko funkciona-

len le tedaj, če bo jasna vsebina dela, če bosta v njem obe osrednji organizaciji koroških Slovencev vključeni enakovpravno in če bo zagotovljeno, da brez njunega pristanka ne more biti sprejet nikakršen sklep v zadevah manjšine.“

ZSO od Haiderja pričakuje, da bo obe organizaciji v najkrajšem času povabil na delovni razgovor in ju obvestil o načrtih in ciljeh tega referata ter o sodelovanju.

ZSO pa je reagirala tudi na izjave Wurmitzerja (VP) v

deželnem zboru, ki je strokovnemu združenju pedagoških delavcev odrekel pravico do kritike dvojezičnega šolstva. ZSO v tej zvezi ugotavlja, da „so avtorji knjige 'Das Jahr danach' strokovno usposobljeni, povezani z učitelji in starši ter da so bolj upravičeni ocenjevati sedanjo situacijo na področju manjšinskega šolstva kot tisti, ki leta dolgo niso hoteli storiti kaj pozitivnega za skupno šolo, ki so se zavzemali za ločevanje in niso pripravljene demokratično in

kritično razpravljati o problemih na tem področju. Zato bo izhodišče ZSO za nadaljnje delo prav poročilo te komisije.“

Ta zbirka prispevkov in analiz namreč jasno zavrača tudi drugo Wurmitzerjevo trditev: z uvedbo ločitvenega modela se pouk na južnokoroških šolah nikakor ni izboljšal, kot to trdi Wurmitzer, temveč smo iz dneva v dan priče nezakonitosti, zapostavljana in preprečevanja ustavno zajamčenih pravic.

„Vaščani pojo“ znajo svoje koncerte pripraviti z izvirnimi idejami, ne samo kar zadeva izbor pesmi, temveč tudi glede scenarija in izvedbe. Tokrat so svoj koncert pričeli na stopnicah cerkvenega obzidja in veselo pripeli na oder, od koder je bila „lojtrca“ prislunjena k oknu. Veselo pa je bilo tudi po koncertu, ko so v veseli družabnosti donele pesmi in poskočne melodije. Pevci pa se niso izkazali le s petjem ljubezenskih pesmi, temveč tudi kot dobri napovedovalci in s svojim humorjem želi burne aplavze.

Odmeven koncert na Košarjevi gorici

Pevski zbor „Vaščani pojo“, ki ga vodi Jožko Kovačič, s petjem starih koroških pesmi vedno znova privabi številne poslušalce. Tokrat je Jožko s svojimi fanti pripravil koncert slovenskih podoknic. Ambient je bil zelo posrečen, saj so peli na gorici pred Košarjevo domačijo na Gori.

K vzdušju prireditve pa je prispevala velika množica obiskovalcev, ki so „zasedli“ dvorišče domačije pod idilično cerkvico na Gori. Ubrano petje fantov je od pesmi do pesmi večalo razpoloženje občinstva in izvajalcev navdušen aplavz. „Vaščani pojo“ pa so k sodelovanju povabili še „Podhumška dekleta“ in ansambel „Harmonija“, pri katerem sodelu-

jejo tudi nekateri člani zbora.

Tako smo prisostvovali koncertu pesmi, ki govorijo o starem običaju vasovanja fantov, ki so svojim izvoljenkam peli podoknice. S tem pa so hoteli tudi pokazati, da je tudi to eden izmed običajev, ki je žal izumrl, saj ga je spodrinil čas nagle komunikacije, ki je tudi na podeželje prinesel marsikatero spremembo - tudi način vasovanja. Morda pa je prav zaradi tega snubaška pesem tako priljubljena, ker oživlja stare čase in spomin nanje. To nam je pričaral zbor „Vaščani pojo“ z ubranim petjem in s pristnim domačim humorjem. Vsem, ki so nam pripravili tako lep večer domače pesmi, ki ji je prisluhnilo tudi precej letoviščarjev, gre vse priznanje.

KOMENTAR

dr. FRANCIJA ZWITTRA

NA POTI...

Pismo je sicer oddano, toda še zapečaten. Dejanje, ki naj bi bilo višek Mockove kariere v službi avstrijske diplomacije, se je končalo s popolnim polomom. Ze med tiskovno konferenco parlamentarnega pismošne v Bruslju, na kateri je predajo zloslutnega pisma s prošnjo za sprejem v Evropsko skupnost hvalil kot „najvažnejši dogodek v zgodovini druge republike“ (o kakšnih zgodovinskih razsežnostih pravzaprav razmišlja?), so teleprinterji mednarodnih agencij poročali, da je belgijski zunanji minister Eyskens avstrijsko prilizovanje zavrnil.

Dolgolejna diskusija, veličastna parlamentarna debata – v kateri se je enkrat izkazal tudi Smolle – vse se je izkazalo zaman: čim bolj se ES ponujamo, tem več od nas zahteva.

Belgijski veto seveda ni nikakršen spodrsrljaj nekega samovoljnega politika ali države znotraj ES, kot to sedaj poskušajo prodajati avstrijski javnosti. Eyskensu so poverili vlogo, ki je Nemci ali Italijani iz geografskopoličnih razlogov ne morejo tako jasno igrati; kdor pozna razmere v ES, ve, da belgijska poteza ni bila samovoljna.

Avstrija je v ES nedvomno zaželena; članicam pa je nezaželena avstrijska nevtalnost. To dejstvo, ki ga že nekaj let čivkajo vrabci na strehah, je po Eyskensovi izjavi končno tudi politično-diplomatsko potrjeno. ES se pač ne šteje za golo gospodarsko skupnost, kot so to trobili politiki (z izjemo zelenih alternativcev), marveč hlata po politično-vojaški skupnosti in samostojnosti, v kateri ni prostora za nevtalne države.

Medtem ko ljudska stranka še naprej z vsilo tišči v ES, kot da že ob prvem povohanju ni začutila, kako se dvanajstera igra z avstrijsko suverenostjo, poskušajo Vranitzkyjevi socialisti pomirjati: saj pred letom 1993 tako ne bo odločitve.

Toda prav ta štiri leta zadostujejo, da se v Avstriji in okrog nje razvije debata o pomenu, veljavnosti in nujnosti njene nevtalnosti. Nevarno se namreč že množijo glasovi, da je avstrijska nevtalnost zgolj „notranjepolitična zadeva“, kar je sicer deloma res, vendar pa ta poudarek vse bolj diši po geslu nekaterih industrijalcev: „Kar smo si naložili sami, tega se lahko sami tudi znebimo. V ES za vsako ceno!“ Taki signali v tej jasnosti so sicer še redki, toda do leta 1993 je časa še dovolj.

Vsiljuje se primerjava: julija 1936 je Schuschnigg „razčistil“ odnos do Tretjega rajha (Julijski sporazum). Julija 1989 je njegov strankarski in ideološki potomec Mock razčistil avstrijski odnos do ES. V prvem primeru je po dveletnih pripravah sledila priključitev. Sedanjí rok za pripravo priključitve je štiri leta...

Jezik in kultura vsake manjšine, ki živi izven meja matičnega naroda, sta ogrožena. To velja tako za porabske, beneške, primorske kot koroške Slovence, ki poleg tega živijo tudi v različnih družbenih sistemih. Kljub temu so njihovi problemi povsod slični, namreč povsod se borijo za svoj narodni obstoj. Ta pa je povsod hudo ogrožen. To so ugotovitve razgovora, ki so ga imeli predstavniki porabskih Slovencev prejšnjo soboto s predsednikom in tajnikom Slovenske prosvetne zveze Tomažem Ogrisom in Jankom Mallejem. Ob razgovoru pa je naš urednik Andrej Kokot gostom zastavil nekaj vprašanj.

Člani folklorne skupine iz Zgornjega Senika so pozorno sledili razgovoru in tudi sami posegli v razpravo.

Položaj porabskih Slovencev ni lahek Trebaja je zaupati v lastno moč

S skupino porabskih Slovencev je bila tudi Irena Pavlič, njihova zastopnica v Demokratični zvezi južnih Slovanov v Budimpešti. Ta je uvodoma predstavila folklorno skupino iz Zgornjega Senika in podala osnovne informacije o Slovencih na Madžarskem. Dejala je, da so številčno šibki, saj njihov naselitveni prostor obsega le sedem vasi. Največ problemov pa imajo z asimilacijo, ki je v največji meri posledica tega, ker doma nimajo dovolj delovnih mest, zato odhajajo na delo v bližnji Monošter. Mnogi ostanejo tam, kjer v tretji generaciji izgubijo svojo slovensko narodno identiteto.

Na vprašanje, kako se temu upirajo, je Pavličeva dejala, da v zadnjih letih oživljajo svoje kulturno delo, ki sloni predvsem na ohranjanju ljudskih običajev in seveda jezika, pri čemer želijo negovati tudi svoje prekmursko narečje. Rekla je, da imajo v vsaki vasi svojo kulturno skupino, njihova dejavnost pa obsega lutkarstvo, petje, folkloro in gledališče. Posebno pozornost pa posvečajo jeziku, torej učenju slovenskega jezika v šoli.

Delo je iz navedenih razlogov zelo težavno, poleg tega pa ima skupnost, ki šteje le okoli 5000 pripadnikov, velike probleme s kadri. Pavličeva je priznala, da bi bil njihov obstoj še bolj ogrožen, če ne bi imeli veliko podpore matičnega naroda, zlasti kar zadeva strokovne kadre, ki se v glavnem šolajo v Ljubljani.

Zanimalo nas je tudi, kako je s pomočjo večinskega naroda, uradne politike. Seznanila nas je, da pomoč prihaja preko Zveze južnih Slovanov, ta pa prejema sredstva od vladnih forumov. Pri tem pa je poudarila, da je bolj kot sama sredstva pomembno, v koliko bodo sami močni; kolikršna bo njihova življenjska volja, tolikršna bo tudi podpora s strani države.

V sedanjí politični preobrazbi na Madžarskem porabski Slovenci pričakujejo bolj sproščeno narodnostno politiko in zato z optimizmom

gledajo v prihodnost. Vendar je treba poudariti, je naglasila Pavličeva, da se bodo obdržali le, če se bodo tesno povezovali z matičnim narodom, in če se bodo izboljšali socialni pogoji, da si bodo ljudje služili kruh v domačem okolju.

Med pomembne dosežke je treba uvrstiti dejstvo, da bodo letos prvič izdali svoj slovenski koledar, kar je za manjšino bistvenega pomena, saj se v tiskani besedi odraža kulturnost in samozavest narodne skupnosti.

Zanimalo nas je, kako je z njihovimi radijskimi in televizijskimi oddajami. Tudi na tem področju so šele na začetku. Radijsko oddajo imajo enkrat na teden, televizijske pa še nimajo, kar pa je spet v večji meri vprašanje kadrov kot politične volje. Sicer pa je v Porabju tudi mogoč sprejem sporeda ljubljanske televizije.

In kako je s šolstvom? V tej smeri je razvoj pozitiven, a spet povezan z vprašanjem kadrov in seveda tudi z možnostjo uporabe slovenskega jezika v javnosti, zlasti na delovnem mestu.

Zanimalo nas je tudi, kako potekajo vezi in sodelovanje z matičnim narodom. Pavličeva je odgovorila, da ti kontakti temeljijo v glavnem na kulturni ravni, torej z Zvezo kulturnih organizacij Slovenije. Ta jim, kot že omenjeno, nudi strokovno in materialno pomoč kot na primer opremo gledaliških in folklornih skupin, in seveda strokovno literaturo. Veliko motivacijo jim pomeni vključitev v cikel kulturnih dnevoev zamejskih Slovencev v Cankarjevem domu v Ljubljani in sodelovanje na pevskih revijah in drugih gostovanjih v Sloveniji.

Zaradi majhne številčnosti porabskim Slovencem še ni uspelo razviti svoje književnosti, a sogovornica je prepričana, da bo ob intenzivnih stikih z matico in razvojem knjižnega jezika in založništva tudi med porabskimi Slovenci vzniknil kak literarni talent. Ob tem so tudi drugi čla-

ni skupine, ki so se pogovarjali s predstavniki naše osrednje kulturne organizacije, poudarili, da je povezovanje zamejskih Slovencev potrebno in koristno za njihov obstoj. Zato so sklenili negovati vezi tudi v bodoče. Pri tem je dr. Vladimir Wakounig, ki je sodeloval na pogovoru, najavil, da želi skupina študentov s celovške univerze priti v Porabje in tam preučiti položaj te najbolj vzhodne slovenske narodne skupnosti.

Irena Pavlič.

**HEUTE
IM
SLOVENSKI
VESTNIK**
Die Seite
für unsere deutschsprachigen Leser/innen

Zentralverband fordert Information über Volksgruppenreferat-Absichten

Zur angekündigten Installation eines Volksgruppenreferates, welches der Landesregierung unterstellt sein sollte, meint der Zentralverband slowenischer Organisationen in einer Aussendung, daß es zwar „richtig ist, ein solches Referat zu formieren, doch könnte es nur dann funktionell werden, wenn der Inhalt der Arbeit klar festgelegt sein wird, und wenn beide slowenischen Zentralorganisationen als gleichberech-

tigte Partner eingebunden werden. Das bedeutet aber auch, daß keine Beschlüsse gegen den Willen der Minderheit gefaßt werden dürfen.“

Außerdem erwartet der Zentralverband slowenischer Organisationen von Landeshauptmann Haider, daß er beide Zentralorganisationen umgehend zu einem Arbeitsgespräch einladen und sie über Pläne und Ziele dieses Referates informieren wird.

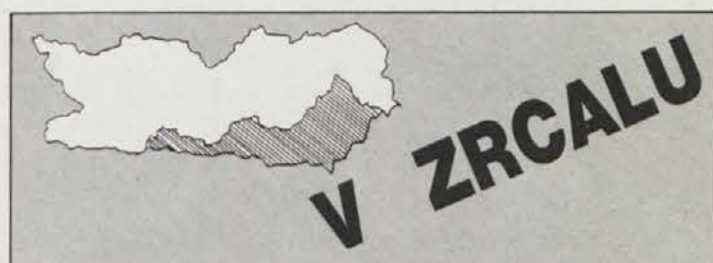
Intensivierung kultureller Kontakte

Die slowenische Volksgruppe in Ungarn, die das Gebiet am Fluß Rab im wesentlichen Teil des Landes besiedelt, ist mit einer Zahl von 7.000 Angehörigen sehr klein. Trotzdem entwickelt diese Volksgruppe eine rege Tätigkeit: besonders auf dem Gebiet des Brauchtums, des Theaters, dem Bereich der Bildung und zum Teil auch im Verlagswesen.

Dies erklärte die Gesandte der Slowenen aus Porabje im Verband der Südslawen in Budapest, Frau Irene Pavlič, anlässlich eines Besuchs beim Slowenischen Kulturverband in Klagenfurt. Frau

Pavlič führte weiter aus, daß auch die slowenische Volksgruppe in Ungarn mit Problemen zu kämpfen hat, vor allem mit dem der Assimilation. Dies sei, so hob sie hervor, besonders auf den Mangel an Arbeitsplätzen im Siedlungsbereich der Slowenen zurückzuführen, da er eine starke Abwanderung zur Folge hat. Probleme gibt es auch im Bildungsbereich, da vor allem Fachkräfte fehlen.

Nach einem mehrstündigen Gespräch beschlossen die slowenischen Gäste aus Ungarn und die Vertreter des Slowenischen Kulturverbandes ihre kulturellen Kontakte in Zukunft zu intensivieren.

Odločitev proti volji občanov

ŠENTLIPŠ. – Občani, zlasti tisti v Šentlipšu, so prizadeti, ker je žitirski občinski svet njihove želje prezrl. Ta je namreč (SPÖ in FPÖ) proti njihovi volji sprejel sklep o nakupu grobnice na pokopališču v Šentlipšu, ki jo bodo preuredili v mrtvašnico. To pa je med farani povzročilo hudo razburjenje predvsem zato, ker prvič niti ni preverjeno, če je Orsini dejansko lastnik grobnice, drugič pa bi njena preureditev stala več kot gradnja nove mrliške veže

izven pokopališča.

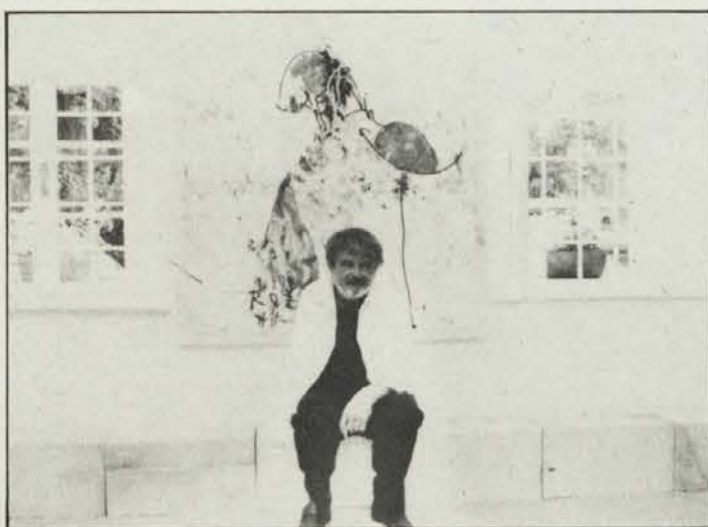
Proti takemu sklepu sta glasovali frakciji EL in ÖVP, odbornik EL Tomaž Petek pa je v imenu komiteja II predložil alternativni načrt, ki pa so ga mandatarji SPÖ in FPÖ preglasovali (9:8), čeprav sta odbornika FPÖ najprej zatrjevala, da ne bosta soglašala z nakupom grobnice. Zdaj je jasno, koliko velja njuna obljuba, kakor je tudi jasno, da je občinski odbor v Žitari vasi ukrepal proti volji občanov.

Walter Samonig novi župan

HODIŠE. – Ugibanja, kdo bo novi hodiški župan, je konec. Vprašanje je postalo aktualno potem, ko je dosedanji župan Gottfried Schofnegger iz starostnih razlogov napovedal svoj odstop.

Pretekli teden je občinski odbor izvolil novega župana Walterja Samoniga. Ta se je

po svoji izvolitvi zahvalil dosedanjemu županu za vzorno vodenje občine, sam pa je napovedal, da bo nadaljeval z dosedanjo politiko, osebno pa bo prevzel skrb za izgradnjo kolesarske poti iz Hodiš v Vetrinj, kar naj bi bilo v skladu s politiko v korist občanom.

Poletna razstava v Rožeku

V Galeriji Rožek je bila minulo soboto otvoritev razstave, na kateri se javnosti predstavljajo znani umetniki kot so Hoke, Caroline, Gradischnig, Schrammel, Staudacher pa tudi naš rojak Vouk. Tako je galeristki Mariji Šikoroniji uspelo v svoje prostore privabiti umetnike, ki brez dvoma sodijo v sam vrh koroške oz. avstrijske likovne umetnosti.

Posebnost razstave je bila tudi prisotnost nekaterih umetnikov, Giselbert Hoke (ki ga na našem zgornjem posnetku vidimo pred delom Hansa Staudacherja) pa je bil v soboto popoldne na voljo gostom, ki so se z njim lahko pogovarjali o njegovem in

seveda tudi o delu drugih koroških umetnikov.

Da je ideja o takem popoldnevu uspela, so potrdili številni obiskovalci, ki so se v soboto znašli v Rožeku, oz. Semislavčah in se lahko pogovarjali z umetnikom Hokejem in drugimi izvedenci likovne umetnosti. Vzdušje je bilo prijetno, k temu sta v veliki meri prispevala gostiteljica Šikoronijeva in njen mož, ki sta vsakega gosta prijazno sprejela in ga vodila skozi galerijo, ki si je v nekaj letih pridobila ime, da danes sodi med vodilne reprezentante koroške in širše likovne umetnosti. Razstava je odprta od torika do nedelje od 16. do 20. ure.

Povečanje sejmišča

Celovško sejmišče postaja ob sejmihih pretesno, zato bodo kmalu sanirali halo 3, ki je znana po leseni konstrukciji s polkrožnimi loki. Zgradili bodo podzemsko parkirišča, nov strop visok 10 m, in s tem pridobili 5000 m² razstavne površine. Načrtujejo tudi veliko vhodno poslopje, prostor med halo 3 in 5 pa bodo pokrili s stekleno streho. Večnamenske dvorane za zahtevne koncerte ni mogoče integrirati.

Zveza koroških partizanov v Celovcu vabi na

osemdnevno potovanje na Makarsko riviero v Dalmaciji

od ned., 10. 9. do ned., 17. 9.

10. 9.: vožnja iz Podjune preko Celovca-Ljubljane-Karlovca do Bihača; tam prenočitev (hotel Park).

11. 9.: vožnja: Bihač-Knin-Sinj-Brela-Makarska (hotel Riviera – v njem bivanje šest dni).

12. 9.: počitek, kopanje, ogled okolice.

13. 9.: vožnja z avtobusom preko Biokovega pogorja v notranost dežele, obisk Medjugorja; povratek preko Metkoviča.

14. 9.: počitek, kopanje.

15. 9.: počitek, kopanje, ogled mesta.

16. 9.: celodnevni izlet z ladjo na otok Hvar in Brač.

17. 9.: vožnja domov po jadranski obali-Split-Šibenik-Benkovac-Karlobag-Reka-Ljubljana-Celovec-Podjuna.

Cena potovanja je zelo ugodna: 3.100 šil. za dvoposteljne sobe; za enoposteljne sobe je treba dnevno doplačati 60 šil. (= 3.520 šil.).

V ceno je vključen: prevoz z udobnim Sienčnikovim avtobusom (vozil bo šofer Hanzej); polpenzion (zajtrk in večerja v hotelih B kategorije, s tušem in WC); izlet z avtobusom in ladjo ter brezplačna pakušnja vina na otoku Brač.

Prijavite se po telefonu: dopoldne na celovško številko 0463-513752, popoldne 0463-210704 ali pri Milki Kokot tel.: 0463-514300/40.

Za organizacijo potovanja: Janez Weiss l. r.

Datum	Kraj	PRIREDITVE	Prireditelj
Torek 1. 8. 20.30	Dvorana fresk, Vetrinj	KLAVIRSKI VEČER Igra: Paul Gulda	Musikforum Viktring
Sreda 2. 8. 20.00	Katoliški dom prosvete, Tinje	VEČER SLOVENSKE LJUDSKE PESMI Nastopa: Družina Lipusch, Strpna vas	Sodalitas
Sreda 2. 8. 20.30	Casino Velden, Vrba	VELDNER JAZZ-IMPRESSIONEN med drugim: koroške pesmi aranžirane za jazz (Wolfgang Puschnig, Reinhard Flatischler idr.)	v kooperaciji z „Neues Musikforum Viktring“
Četrtek 3. 8. 20.30	samosstan, Dobrla vas	NASTOP FOLKLORNE SKUPINE „EMONA“ (Ljubljana); izvajal bo plese iz Slovenije in iz drugih republik Jugoslavije v pristnih narodnih nošah, skupino spremlja tamburaški orkester.	SPD Srce
Petek 4. 8. 20.30	kulturni dom v Šentprimožu	KULTURNI VEČER Sodelujejo: Folklorna skupina SPD „Trta“, Žitara vas, Moški zbor SPD „Valentin Polanšek“, Obirsko Mešani zbor SPD „Danica“	SPD „Danica“ v Šentprimožu
Petek 4. 8. 20.00	pri Cingelcu, na Trati	REDNI OBČNI ZBOR SPD BOROVLJE	
Sobota 5. 8. 20.30	pri Trklu, Sele-Borovnica	POLETNA VESELICA Igra: Original Nockalmquintett	Alpski klub Obir
Nedelja 6. 8.		POHOD NA OBIR Zbirališče na vrhu Obirja ob 11. uri nato piknik pri Marofu	SPD Valentin Polanšek
Nedelja 6. 8. 20.00	ljudska šola, Žitara vas	SLAVNOSTNA PRIREDITEV OB 10-LETNICI FOLKLORE SKUPINE SPD TRTA V ŽITARI VASI	
Četrtek 10. 8. 20.00	dvorana fresk, Vetrinj	MUSIC FOR A SUMMER EVENING Med drugim nastopajo: A. Bertonecelj, M. Mlejnik, Viktring godalni kvartet slovenske filharmonije ter A. Bertonecelj in B. Gorišek skupaj s percussionisti RTV Ljubljana. Vstopnina: 150 šil., mladina 90 šil.	Neues Musikforum
Petek 11. 8. 20.30	Casineum, Vrba	„VERKLÄRTE NACHT“ Kompozicije Šostakoviča, Schöberga, Rüdenerja igrajo: godalni kvartet ljubljanske filharmonije, Erwin Kropfisch, M. Mlejnik, Drucker idr.	Neues Musikforum Viktring
Sobota 12. 8. 20.30	zdravilišni park, Vrba	VEČER SLOVENSKE PESMI IN FOLKLORE Sodelujejo: folklorna skupina SPD Trta, družina Lipuš in moški pevski zbor SPD Jeps-Baško jezero. Ob slabem vremenu: v slavnostni dvorani občine.	SPD Drabosnjak na Kostonjah

OBIŠČITE V SLOVENIJI

30. septembra, Ljubljana – 18. MEDNARODNI GRAFIČNI BIENALE v Moderni galeriji (Tomšičeva 14). Odprto: od tor. do sob. od 10. do 18. ure, ob ned.: od 10. do 13. ure, ob ponedeljkih zaprto.

MENJAVA DENARJA (VALUTE) dne 28. 7. 1989

	dobite (šil.)	plačate (šil.)
za 1 ameriški dolar	\$ 12,95	13,55
za 1 angleški funt	£ 21,30	22,50
za 100 franc. frankov	f 202,50	212,50
za 100 ital. lir	Lit 0,95	1,00
za 100 dinarjev	DIN 0,04	0,08
za 100 švic. frankov	sfr 808,00	828,00
za 100 holand. guldnov	Hfl 615,50	631,50
za 100 nemških mark	DM 695,00	712,00

Posreduje: Posojilnica-Bank Zveza-Bank, Celovec

7 14 17 27 38 41 (1) X22 11X 1X1 12X
Joker: 244559 b.j. Stava: 2:2, 0:1, 0:2, 2:0, b.j.

RAZSTAVE

Celovec

– **Kulturna taberna Pri Joklnu:** Grafika iz Azerbejdžana. – **Galerie 61** (do 24. 8.): SPECTRUM 89 (prodajna razstava del umetnikov prostora Alpe-Jadran); razstava je odprta: po.–čet. 10.00–12.00 in 15.00–17.00, pet. 10.00–13.00. **Koroška deželna galerija:** Pavel Flora, posebna razstava. – **Dom umetnikov:** „Začetek moderne“ do 9. 9. – **Galerija Mohorjeva** (od 4. 8.): Helmut Blažej, „Koroški motivi“, prva samostojna razstava naivnega slikarja Helmuta Blažeja iz Pliberka. Ob otvoritvi (4. 8., 19.00) bo duo Kristijan Filipič in Martin Hedenik predstavil čar domače narodne glasbe.

Tinje

– **Galerija Tinje:** (do 5. 9.) – Iska Rano, slike.

Rožek

– **Galerija Rožek – Poletna razstava** (Hoke, Caroline, Gradischnig, Schrammel, Staudacher, Vouk...). Razstava je odprta od torika do nedelje od 16. do 20. ure.

Šentjakob v Rožu

– **Kulturni dom:** Adolf Fantur, do 13. 8.

Velikovec

– **Zentralsparkasse und Kommerzbank** (Zweigstelle Völkermarkt): (od 28. 7. do 18. 8.) – G. Hesch, akvareli, oljnathe slike, mešana tehnika, dizajn na blagu.

SLOVENSKI VESTNIK

2x tedensko

Izdajatelj in založnik: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem, 9020 Celovec, Tarviser Straža 16. **Uredništvo in uprava:** 9020 Celovec, Tarviser Straža 16, tel. (0 463) 51 43 00-30/31/32/33/34, telefax (0 463) 51 43 00-71, teleks 42 20 86 ZSO. **Glavni urednik:** Ivan P. Lukan; **urednika:** Andrej Kokot, Andrej Mohar. **Tisk:** Založniška in tiskarska družba z o. j. Drava, Celovec. **Zastopstvo za Jugoslavijo:** ADIT-DZS, Kardeljeva c. 8/II, p.p. 171 61000 Ljubljana. **Letna naročnina:** 370 avstr. šilingov; za Jugoslavijo 200.000 dinarjev. **Oglaš:** 1/1 stran 12.000 avstr. šilingov, za Jugoslavijo 10.000.000 dinarjev.

TV AVSTRIJA 1
TV AVSTRIJA 2
TV LJUBLJANA
TE DNI NA TELEVIZIJI
TO
1.8.

9.05 Družina Addams; 10.30 Ljubljana Brigita; 14.10 Stebri družbe; 15.30 Počitniški spored; 18.00 Mi; 18.30 Rdeči sloni (v 7 nadaljevanjih); 19.17 Znanost danes; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Šport; 20.15 Z očmi živali; 21.15 Dallas; 22.00 Pogledi s strani; 22.05 Lov v megli; 0.00 Aktualno; 0.05 Mannix; 0.50 Poročila.

13.55 Tedaj; 14.00 Šport; 17.00 Vzhodna Tirolska; 17.30 Orientacija; 18.00 Tom in Jerry; 18.30 Wurlitzer; 19.00 Koroška danes; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Kulturni žurnal; 20.15 Donava v notah; 21.07 Zunanje politični report; 22.00 Čas v sliki; 22.15 Šport; 22.40 Klub 2; Poročila.

16.35 Ponovitev nadaljevanj; 18.00 Dnevnik; 18.10 Da ne bi bolelo: Karies – zobna gniloba; 18.30 Spored za otroke: M. Čanak: Čirule – Čarule: Čudežni šopek; Pisani svet: Fadil; 19.10 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.05 C. Barma: Klan; 21.05 B. Martinu: Komedija na mostu; 22.15 Poletna noč: M. Robe – J. Sawdith: Posvečen umor.

SR
2.8.

9.05 Družina Addams; 10.30 Lov v megli; 14.10 Tarzan in njegov sin; 15.30 Počitniški spored; 18.00 Mi; 18.30 Rdeči sloni; 19.17 Znanost danes; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Šport; 20.15 Amerikanec (v 3 delih); 21.30 Pogledi s strani; 21.35 Pustolovščina na ladji Lucky Laddy; 23.25 Mannix; 0.10 Aktualno.

13.55 Tedaj; 14.00 Šport; 17.30 Dežela in ljudje; 18.00 Tom in Jerry; 18.30 Wurlitzer; 19.00 Koroška danes; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Kulturni žurnal; 20.15 Vse bo spet dobro; 21.50 Novo v kinu; 22.00 Čas v sliki; 22.25 Šport; 23.15 Sen o svobodni domovini; 0.00 Jazz-mednarodno; 1.00 Poročila.

16.35 Ponovitev nadaljevanj; 18.00 Dnevnik; 18.10 Zabavnoglasbena oddaja; 18.40 Spored za otroke: Akvarij; Robin in Rozi: Potovanje k Riu Grande; 19.10 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.05 Film tedna: Naprej Francozi; 21.40 Mali koncert; 21.45 Dnevnik; 22.10 Poletna noč: M. Robe – J. Sawdith: Posvečen umor; Hooperman; 1.10 Videostrani.

ČE
3.8.

9.05 Družina Addams; 10.30 Pustolovščina na ladji Lucky Lady; 14.15 In življenje je polno sanj; 15.30 Počitniški spored; 18.00 Mi; 18.30 Rdeči sloni; 19.17 Znanost danes; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Šport; 20.15 Najboljše iz skednja muzikantov; 23.45 Mannix; 0.30 Aktualno.

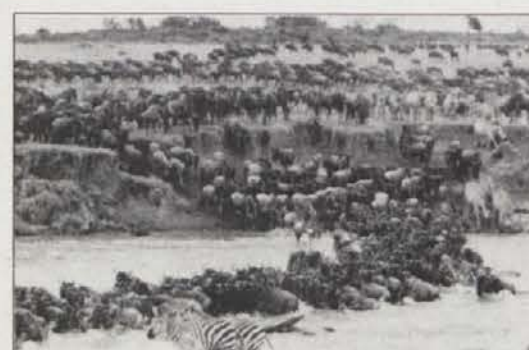
13.55 Tedaj; 14.00 Šport; 17.15 Svet otokov na kontinentu; 18.00 Tom in Jerry; 18.30 Wurlitzer; 19.00 Koroška danes; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Kulturni žurnal; 20.15 Notranjopolitični report; 21.05 Kulturni report; 22.00 Čas v sliki; 22.15 Šport; 22.35 Klub 2; Poročila.

16.35 Ponovitev nadaljevanj; 18.00 Dnevnik; 18.10 Po sledih napredka: Na pragu 21. stoletja; 18.40 Spored za otroke: Bendji; 19.10 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.05 G. Simenon: Župan iz Veurna; 21.00 „Naše eso štrbske pleso“; 22.25 Dnevnik; 22.50 Poletna noč: M. Robe – J. Sawdith: Posvečen umor; Leteči cirkus Montya Pythona; 1.50 Videostrani.

RADIO KOROŠKA
SLOVENSKE ODDAJE
Torek, 1. 8. 18.10–19.00
Halo, prijatelj!

Sreda, 2. 8.
Glasbena sreda: Naši poslušalci moderirajo **Večerna 21–22**
A. Berg: Violinski koncert (R. Klopčič)
Glasbena šola – 3. del

Četrtek, 3. 8.
Rož–Podjuna–Zilja

Porabski Slovenci
Nedelja, 6. 8.: Demokratična zveza južnih Slovanov v Budimpešti združuje na Madžarskem živeče Slovence, Srbe in Hrvate. Porabske Slovence v njej zastopa Irena Pavlič. Ob prvem uradnem obisku na Koroškem je spregovorila o trenutnem položaju slovenske narodne skupnosti na Madžarskem. Medtem ko je na začetku stoletja Slovence povezovalo predvsem siromaštvo, imajo danes svoja posestva, številni pa odhajajo na delo v večja mesta. Z boljšim zaslužkom pa je povezana asimilacija. Upirajo se ji s poučevanjem slovenščine v šolah in vrtcih. Pred tremi leti so začeli v treh centralnih šolah – Gornjem Seniku, Štefanovcih in Monoštru. S tem, da se je Madžarska začela odpirati Zahodu, se morajo tudi Slovenci še bolje organizirati. Lani so v Porabju ustanovili Slovenski odbor, ki si prizadeva za uresničitev načel manjšinske politike. Irena Pavlič je spregovorila tudi o kulturnem življenju porabskih Slovencev, o sodelovanju z matico in o težiščih dela demokratične zveze.

Poseben občutek živali za čas
Torek, 1. 8. 1989, TV A1, 20.15 – V zadnjem delu serije o čudežnem svetu živali se avtorji tokrat ukvarjajo s čutom živali za čas. Ste vedeli, da je ta odvisen od tega, kako hitro bije srce? V oddaji pa boste tudi zvedeli, kako lakota ali žeja ženeta zebre, antilope in druge živali na lov...

Zobna gniloba Staro za novo
Torek, 1. 8. 1989, TV Lj1, 18.10 – Zobje so bogastvo, ki se ga žal večkrat ne zavedamo. Zdravje zob vpliva na telesno in duševno zdravje človeka. Od nas samih je odvisno, ali nastane zobna gniloba, karies. Da bi se obvarovali kariesa, moramo le dnevno skrbeti za zobno higijeno...

Sreda, 2. 8. 1989, TV A1, 14.10 – Avstrijska televizija polni svoj poletni spored z najrazličnejšimi ponovitvami starih in že mnogokrat predvajanih filmov. Globoko so posegli, ko so izveliki že leta 1939 posneti film o Tarzanu in njegovem sinu. V njem igra še legendarni Jonny Weissmüller...

Stari sporazumi in nasprotja
Sreda, 2. 8. 1989, TV Lj1, 20.05 – Ko je Robert Dhery leta 1964 posnel svoj film Naprej Francozi, si seveda še nihče ni mogel predstavljati združene Evrope. Tako so bile posamezne značilnosti narodov in njihovega medsebojnega sporazumevanja ali nasprotovanja še bolj poudarjene. Večni nesporazumi med samosvojimi otočani in temperamentnimi Francozi so vodili Dheryja, da je posnel burlesko, v kateri se ponorčuje tako iz Britancev kot iz svojih rojakov. Pretveza za tovrsten nesporazum je rugby-tekma med obema državama.

SLOVENSKI VESTNIK
ŠPORT

- atletika
- kolesarstvo
- nogomet

40. naslov za Ani Müller-Klemenjak

Prav nezaustavljiva je Ani Müller-Klemenjak, slovenska športnica iz Podrožce. Letos smo lahko že dvakrat poročali o njenih novih avstrijskih rekordih, v petek pa je v Wolfsbergu suvereno postavila nov avstrijski rekord: osvojila je svoj 40. naslov. Klemenjakova je v teku na 3000 metrov zmagala s skoraj 100 metri prednosti pred Carino Weber, pa tudi njen čas je spodbuden:

9:28,75. Po zmagi je bila Ani Müller-Klemenjak zelo zadovoljna, da letos tako uspešno tekmuje, hkrati pa si je zastavila že naslednje cilje: „Uvrstiti se želim tudi v svetovni vrh: na tekmovanju za evropski pokal v Bruslju in na svetovnem prvenstvu v teku po ulicah, ki bo v Riu.“ Poleg čestitk k osvojitvi naslova avstrijske prvakinje ji želimo tudi vse najboljše za prihodnost!

Peter Wrolich med kolesarskimi zvezdami

Lepe uspehe na evropskem mladinskem Grand prixu v

Velikovecu je dosegel mladi slovenski kolesar Peter Wrolich (na sliki). V dirki posameznikov se je uvrstil na 11., v gorski vožnji (na Djekše) pa na 16. mesto in tako premagal močne mednarodne tekmovalce, ki so po večini eno leto starejši od njega. Najboljše uvrstitev pa je dosegel skupaj s klubskimi kolegi Pastijem, Ovsenkom in Fabjanom v moštveni konkurenci: za ekipo Sovjetske zveze so z ostali le za nekaj več kot minuto in še pred ekipo Koroške zasedli odlično drugo mesto.

Marjan Sadjak (levo) je zapravljal nekaj lepih priložnosti.

3:4 – SAK izpadel

Letos je sodelovanje SAK v avstrijskem pokalnem tekmovanju trajalo le eno kolo. WAC je bil v Trnji vasi vsaj spretnejši, saj je bolje izkoristil napake obrambe SAK kot slovenski igralci možnosti zaradi izredno slabe obrambne igre WAC. Tako jim torej tudi dva zadetka Arthurja Hanserja nista pomagala, ko pa razen njega ni bilo videti učinkovitega napadalca (izjema je bil morda le Marjan Sadjak, ki pa v zaključku ni imel sreče).

Nesmiselno bi bilo tudi tarnati nad samo usodo ali smolo, da Tonči Blajs, ki je v drugem polčasu zamenjal Hanserja, v 46. minuti ni uspel izkoristiti stoočstotne priložnosti. Treba je reči, da je SAK tokrat manjkala rdeča nit v igri, da obramba ni bila kos zaustaviti zelo hitrih napadalcev WAC ter da tudi sredinska formacija SAK ni bila učinkovita. Po drugi strani pa je treba reči, da WAC sodi med najmočnejše ekipe koroške lige.

Pliberk slavil proti prvaku!

Kar se Pliberčanom ni posrečilo v zadnjem kolu lanskega prvenstva, jim je uspelo v pokalni tekmi: po izredno napeti in dobri tekmi so v streljanju enajstmetrovk premagali prvaka iz Trga. Nasprotno moštvo je že zelo zgodaj povedlo, toda izredno dobro pripravljena Ramšakova ekipa iz Pliberka je v 78. minuti izenačila in tako dosegla podaljšek. Ker tudi v tem času ni bilo odločitve, je moralo odločiti streljanje enajstmetrovk, pri tem pa se je izkazal vratar Maček, saj je ubranil strela Oblaka in Knallerja. Tako bodo Pliberčani, že 8. avgusta igrali na domačem igrišču proti LUV Graz, medtem ko bo WAC nastopil v Grieskirchnu, Lienz bo gostil Vorwärts Steyr, Breže pa LASK.

Na en pogled:
Postava SAK: Dalanovič; F. Sadjak, Stern, L. Sadjak, Kreutz; Čertov (66. Galo), Jovičević, M. Sadjak; Velik, Burger, Hanser (46. Blajs). **Goli za SAK:** Hanser (22., 26.), Velik (89.)

Postava Pliberka: H. Maček; Hutter, Liesnig, Terčič, Lopinsky; Wuntschek (115. Knauder), Dlopst, Wölbl, Skof; Warasch (65. Krausler), Pachoinig. **Gol za Pliberk:** Skof (78.).